

De Voorzitter van de Tweede Kamer  
der Staten-Generaal  
Postbus 20018  
2500 EA 's-GRAVENHAGE

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
		DP. 2008/488	4 juni 2008
onderwerp		doorkiesnummer	bijlagen
Voortgang Agenda Landschap en Voorbeeldgebieden Investeren in Landschap			

\_\_\_\_\_ Geachte Voorzitter,

In deze brief bericht ik u, mede namens de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM), over de voortgang van de Agenda voor het Landschap en enkele daarmee samenhangende ontwikkelingen.

In mijn brief "Naar een agenda landschap" (Kamerstuk 2007-2008, 31 253, nr. 1) heb ik aangekondigd dat ik begin 2008 in de Agenda Landschap gebieden zou aanwijzen als 'Voorbeeldgebieden voor investeren in landschap'.

Deze gebieden heb ik inderdaad recentelijk aangewezen. De selectie daarvan licht ik hieronder toe. De Agenda Landschap zelf treft u nog niet aan. De uitwerking daarvan kost meer tijd dan oorspronkelijk was voorzien. Door de vele publieke en private partijen die een rol spelen bij de totstandkoming van deze Agenda is hiervoor meer tijd nodig. Een succesvolle uitvoering van de Agenda Landschap zal voor een groot deel afhangen van het draagvlak dat er ook op lokaal niveau bestaat voor de Agenda.

Naast het draagvlak is ook de financiering van cruciaal belang voor een succesvolle implementatie. Door meer tijd te nemen ben ik in staat de eerste bevindingen van de nog op te richten Task Force Financiering Landschap mee te nemen. Ook zal ik in de Agenda Landschap, samen met minister Cramer, een nadere invulling geven aan de samenwerkingsafspraken tussen Rijk, IPO en VNG over Mooi Nederland. Een van de samenwerkingsafspraken betreft de instrumentering van de PKB-uitspraken in de Nota Ruimte onder de nieuwe wet Ruimtelijke Ordening voor zover deze betrekking hebben op landschap.

Ik verwacht de Agenda Landschap in september van dit jaar aan uw Kamer te kunnen sturen.

Het proces voor de aangekondigde voorbeeldgebieden is voortvarend in gang gezet en daarover wil ik de Kamer in het navolgende graag informeren.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
4 juni 2008	DP. 2008/488	2

### Voorbeeldgebieden Investeren in Landschap.

In het voorjaar van 2007 is in opdracht van mijn ministerie een Maatschappelijke Kosten-Baten Analyse (MKBA) uitgevoerd, die u op 24 april 2007 is aangeboden (Kamerstukken 2006-2007, 30 800 XIV, nr. 98). Hierin is doorgerekend wat investeringen in landschap opleveren voor de samenleving.

Ik heb het Centraal Planbureau (CPB) vervolgens gevraagd te reageren op dit rapport. In de reactie, gedateerd 6 augustus 2007, geeft het CPB aan de studie methodisch juist uitgevoerd te vinden. Er is gebruik gemaakt van de beschikbare informatie; echter de empirische onderbouwing van deze beschikbare informatie acht het CPB onvoldoende om de hoofdconclusie, namelijk dat investeren in landschap loont, met voldoende stelligheid te kunnen onderschrijven en hierop beleid te baseren. Wel acht het CPB het aannemelijk dat investeringen in landschap bij kunnen dragen aan maatschappelijke welvaart. Het CPB beveelt aan, als mogelijk experiment, in een gebied te beginnen met het investeren in landschap, langs de lijnen zoals doorgerekend in de MKBA. Ik heb de aanbeveling van het CPB ter harte genomen en in mijn eerdergenoemde brief aan uw Kamer van 26 oktober 2007 toegezegd in 3 à 5 voorbeeldgebieden te verkennen hoe door middel van nieuwe financieringsconstructies baathebbers van een mooier landschap beter met kostendragers kunnen worden verbonden. Hiermee zullen ook de baten van landschap duidelijker worden.

In november 2007 heb ik provincies en maatschappelijke organisaties uitgenodigd om gebieden voor te dragen als voorbeeldgebied 'investeren in landschap'. Als reactie op mijn uitnodiging ontving ik vóór 1 januari 2008 maar liefst 36 voorstellen. Een breed samengestelde selectiecommissie bestaande uit vertegenwoordigers van LNV, VROM, IPO, VNG, UvW, Landschapsmanifest en de Vereniging Nederlands Cultuurlandschap heeft mij geadviseerd over de te kiezen gebieden.

Na de zorgvuldige bestudering en beoordeling van alle aanvragen heb ik besloten de volgende voorbeeldgebieden aan te wijzen:

1. **Het Groene Woud**, ingediend door Innovatieplatform Duurzame Meierij;
2. **De Ooijpolder**, ingediend door Gemeente Nijmegen;
3. **Het Binnenveld**, ingediend door de WERV-gemeenten (Wageningen, Ede, Rhenen, Veenendaal);
4. **Amstelland**, ingediend door Stichting Beschermers Amstelland.

Deze gebieden zijn gekozen omdat regionale en lokale partijen er vergevorderde plannen en ideeën hebben om het landschap mooier te maken mede met behulp van private middelen. Omdat mijn streven gericht is op toename van de private financiering van het landschap zal ik samen met de initiatiefnemers onderzoeken op welke wijze het Rijk hen kan faciliteren bij de verdere ontwikkeling en uitvoering van de plannen. Daarbij gaat het vooral om het beschikbaar stellen van kennis en onderzoekscapaciteit.

Nieuwe inzichten, voortkomend uit de voorbeeldgebieden, zullen onder andere beschikbaar worden gesteld aan de overige initiatiefnemers en zullen gebruikt worden voor de verdere ontwikkeling van het landschapsbeleid en de brede financiering van het Nederlandse cultuurlandschap.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
4 juni 2008	DP. 2008/488	3

————— In de Agenda Landschap zal ik nader ingaan op de voorbeeldgebieden en investeren in landschap.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN  
VOEDSELKWALITEIT,

G. Verburg